

УДК 378.14

Хміль Н. А.*

МОДЕЛЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ВИКОРИСТАННЯ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ

У статті теоретично обґрунтовано модель педагогічної системи формування професійної готовності майбутнього вчителя до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі. Автором виокремлено п'ять компонентів педагогічної системи: цільовий (установлення мети, яка визначає хід діяльності майбутнього вчителя), змістовний (добір і структурування змісту навчання), технологічний (упровадження мультимедійних та інтерактивних технологій), об'єкт-суб'єктний (викладачі й студенти) та середовищний (віртуальне середовище, яке сприяє формуванню професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі).

Ключові слова: модель, педагогічна система, підготовка, професійна готовність, майбутній учитель, навчально-виховний процес, хмарні технології.

Динамічний розвиток комп'ютерних і комунікаційних технологій визначив одну з найбільш суттєвих ознак сьогодення – формування інформаційного суспільства, яке характеризується глобальними процесами інформатизації всіх сфер суспільного життя, зокрема освітньої сфери, що спрямовано на її інформатизацію, запровадження системи навчання упродовж усього життя та забезпечення доступу до національних і світових інформаційних ресурсів. За таких умов постійно зростають вимоги до підвищення якості вищої педагогічної освіти. Одним із пріоритетних напрямків модернізації в цій галузі є формування професійної готовності майбутнього учителя до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі. Реалізація подібного підходу вимагає використання нових засобів навчання – електронних підручників і посібників, довідників, інтернет-ресурсів, а також визначення найбільш ефективних умов і форм організації діяльності студента, майбутнього учителя. До того ж основне завдання вбачаємо в грамотному використанні дидактичних можливостей застосування інформаційних технологій у навчальному процесі.

Процес підвищення якості освіти, зокрема й формування професійної готовності майбутнього учителя до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі, більшість учених пов'язують з проектуванням педагогічної системи навчання, яка використовується для опису й характеристики сформованих умов педагогічного впливу з метою досягнення запланованих освітніх результатів.

Спираючись на результати теоретичного аналізу психолого-педагогічної літератури про теорію педагогічних систем (С. Архангельський, В. Беспалько, І. Блауберг, Т. Ільїна, Н. Кузьміна, В. Садовський, А. Уйомов, Е. Юдін та ін.), зазначимо, що створення моделей педагогічних систем пов'язане з використанням системного підходу, тобто з урахуванням мінімального набору характеристик системи: склад (сукупність елементів, що є її складовими), структура (зв'язок між ними) і функції кожного з елементів, його роль і значення в системі.

В обґрунтуванні педагогічної системи формування професійної готовності майбутнього учителя до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі ми спиралися на дослідження О. Андреева (педагогічні теорії професійної освіти), В. Беспалька (педагогічні технології), Ю. Конаржевського, В. Краєвського, Н. Кузьміної (положення системного підходу), А. Кузнецової (теорія і практика педагогічної діяльності), І. Лернера (теорії моделювання і прогнозування педагогічної

*© Хміль Н. А.

діяльності), Н. Тализіної (загальнометодологічного класичного підходу до розроблення моделі фахівця).

Мета статті – теоретично обґрунтувати модель педагогічної системи формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі.

Під системою прийнято розуміти безліч взаємопов'язаних елементів (компонентів), що утворюють єдність і цілісність, що володіє інтегративними властивостями і закономірностями [10]. Проведений аналіз наукової літератури дає підстави констатувати, що поняття «система» зіставляється з поняттями «сукупність», «множина елементів», «компонент». Характерними ознаками системи є множинність елементів, їх єдність, взаємодія, цілісність.

Основною ознакою системи є цілісність, яка характеризує такий рівень організації системи, що визначає її внутрішню єдність і характеризується новими показниками і властивостями, які не притаманні окремим елементам [5, с. 224].

У навчально-виховному процесі вищої школи розрізняють педагогічну, дидактичну й методичну системи. Зазначимо, що вони відображають ознаки належності системи до класу об'єктів самостійних напрямків педагогічного знання – загальної педагогіки, дидактики, методики навчання.

Наявність нових показників і властивостей сприяє відділенню цієї системи від інших об'єктів, інших систем. Пізнання цілого і пізнання його частин відбуваються одночасно. Ми пізнаємо ціле «не як відокремлені явища, взяті самі по собі, а саме як частини цілого. Пізнаючи ціле, ми відразу виділяємо його частини. Без частин немає цілого, без цілого немає частин, а це означає, що ціле є нероздільною єдністю, цілісністю» [7, с. 17-18].

І. Блауберг та Е. Юдін, розглядаючи цілісність системи, вважають, що система може бути зрозумілою як дещо ціле в тому разі, якщо вона як система протистоїть своєму оточенню – середовищу. Розчленування системи приводить до поняття «елемент» – одиниці, властивості й функції якої визначаються її місцем у межах цілого, причому вони певним чином є взаємовизначеними з властивостями цілого.

Уявлення про цілісність системи конкретизується через наявність зв'язків, які можна назвати системоутворювальними й сукупність яких та їх типологічна характеристика приводять до понять структури й організації системи. Більшість дослідників через структуру та організацію системи виражають її впорядкованість.

Структура системи може характеризуватися як по «горизонталі», так і по «вертикалі». «Вертикальна» структура приводить до понять «рівні системи» та «ієрархія рівнів». Особливим способом регулювання багаторівневої ієрархії рівнів системи є управління [2, с. 61-62].

Поняття «педагогічна система» до наукового обігу вперше ввела Н. Кузьміна, розглядаючи її як множину взаємопов'язаних структурних і функціональних компонентів, що підпорядковані цілям виховання, освіти й навчання молодого покоління та дорослих людей [8, с. 11].

Структурні компоненти педагогічних систем – це основні базові їх характеристики, сукупність яких утворює ці системи й відрізняє їх від інших (непедагогічних систем). До таких компонентів Н. Кузьміна відносить педагогічну мету (для чого вчити); навчальну й наукову інформацію (чого вчити); засоби педагогічної комунікації (як вчити); студентів і викладачів [8, с. 11]. Учена вважає, що «названі компоненти необхідні і достатні для створення педагогічної системи. При виключенні будь-якого з них – немає системи» [8, с. 13].

Для нашого дослідження цінною є думка Н. Кузьміної, що кожен зі структурних компонентів педагогічної системи впливає на середовище, і система в цілому діє

на середовище, організовуючи його відносно власної мети. Згодом концепція педагогічної системи доповнилася структурними компонентами таких елементів, як результативність, оскільки критерієм ефективності діяльності системи може бути тільки рівень успішності цієї системи, а до функціональних компонентів включено корективний і регулятивний компоненти – для корекції проміжних відхилень попередніх результатів від часткових цілей і відхилень кінцевого результату від початкових цілей.

Слід зауважити, що ці компоненти різні за значенням, змістом і функціональним призначенням, тому не можуть вживатися в системі як один функціональний елемент. У моделі педагогічної системи, запропонованій Л. Вікторовою, схематично відображено наявність середовища, що оточує систему, проте в подальшому вона не розглядає його як окремий елемент.

У сучасній педагогічній літературі поняття «педагогічна система» вживається в різних контекстах і значеннях. В «Енциклопедії освіти» поняття його визначено як «полісистемне утворення (цілісність), що складається з багатьох взаємодіючих і взаємодоповнюючих частин» [4, с. 649-650].

У широкому розумінні «педагогічна система» трактується як:

- 1) об'єднання учасників педагогічного процесу, в якому висувається педагогічна мета й вирішуються педагогічні завдання;
- 2) об'єднання учасників педагогічного процесу, де їх діяльність є джерелом педагогічної мети і засобом її досягнення одночасно.

У вузькому розумінні «педагогічна система» – це:

- 1) упорядкована кількість взаємопов'язаних компонентів, які утворюють єдине ціле і підпорядковані цілям виховання й навчання;
- 2) соціально зумовлена цілісність учасників педагогічного процесу з їх матеріальними й духовними цінностями, що взаємодіють на основі співробітництва між собою та з навколишнім середовищем, яка спрямована на формування й розвиток особистості [4, с. 649-650].

Досліджуючи теорію педагогічних систем, В. Беспалько пропонує таке трактування поняття «педагогічна система»: «Системи, в яких відбуваються педагогічні процеси, визначаються як педагогічні системи» [1, с. 25]. Учений розглядає педагогічну систему як замкнену структуру, що має відповідну функцію та задається соціальним замовленням.

Говорячи про структуру й функції педагогічної системи, В. Беспалько підкреслює, що чим чіткішою є структурована система, чим точніше задана її функція, тим відповіднішою є реалізація соціального замовлення [1, с. 26].

Структура педагогічної системи, розроблена В. Сімоновим і доповнена Л. Спіріним, містить у собі дев'ять основних компонентів: мета діяльності, суб'єкт педагогічної діяльності (той, хто управляє системою), суб'єкто-об'єкт діяльності (той, ким управляють: дитина, учень, студент), стосунки «суб'єкт – суб'єкто-об'єкт», зміст діяльності, способи діяльності, педагогічні засоби, організаційні форми і результат діяльності. Усі ці компоненти перебувають у взаємозв'язку і взаємодії [11; 13].

Не менш цікавою є концепція педагогічної системи О. Ковальова, яку той означає як сукупність компонентів, взаємодія яких зумовлює високий ступінь організації процесу учіння, що виявляється в підвищенні його ефективності [6, с. 15].

Компонентами педагогічної системи науковець називає такі: сукупність людей, що задіяні в навчанні; досвід і знання, накопичені суспільством; множина семіотичних структур, за допомогою яких відбувається кодування та накопичення інформації; сукупність людей, що роблять знання доступними; компоненти управління, до яких віднесено: а) сукупність «фільтрів» (програми, підручники, посібники тощо); б) способи

досягнення цілей – засоби, форми та методи педагогічного впливу; в) педагогів, які виконують низку специфічних функцій.

О. Новиков вважає, що педагогічна система включає такі елементи: цілі та зміст освіти, методи, засоби, форми організації навчання й виховання, педагогів та учнів, які між собою взаємопов'язані. Головним системоутворювальним елементом педагогічної системи він вважає цілі, а головним суб'єктом – учня, студента [9, с. 23-29].

Проаналізувавши різні підходи до поняття й побудови педагогічної системи, зазначимо, що під такою системою розуміємо впорядковану сукупність взаємопов'язаних і взаємозумовлених цілей навчання, змісту, методів, форм і засобів планування і проведення, контролю, аналізу, коригування навчального процесу, спрямованих на формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі.

Відповідно до специфіки підготовки майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі запропонована нами педагогічна система складатиметься з таких компонентів, як цільовий, змістовний, технологічний, об'єкт-суб'єктний, середовищний, необхідних для організації цілеспрямованої взаємодії учасників цілісного освітнього процесу навчання, пріоритетно спрямованого на формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі.

Розглянемо більш докладно компоненти педагогічної системи формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі.

Основою цільового компонента є виокремлення мети, яка визначає хід діяльності майбутнього вчителя. Метою педагогічної системи є формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі. Цей компонент відповідає за постановку освітніх цілей і завдань, що реалізуються в процесі навчання курсу «Сучасні інформаційні технології в освіті». Використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі спрямовано на розвиток пізнавальної активності та самостійності, а також мотивації студента.

Цільовий компонент є визначальним [1; 8; 12 та ін.]. Н. Тализіна [14] зазначає, що в педагогічній діяльності та освіті мета виконує системотворчу функцію, тобто вибір змісту, методів і засобів навчання безпосередньо залежить від вибору мети. У розробленні цільового компонента необхідно враховувати можливість реалізації потреби отримання нових знань студентами та розвитку їх навичок і вмінь. Це має визначатися як мотиваційна потреба в удосконаленні власних знань, професійного розвитку особистості й готовності до саморозвитку та самоосвіти, виховання інформаційної культури. Мотивація дозволяє визначити значущість своєї професії в суспільстві і підвищити до неї інтерес в процесі навчання [15], чому значною мірою сприяє використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі.

Основними принципами цільової парадигми побудови курсу «Сучасні інформаційні технології в освіті» було визначено: відповідність цілей і завдань Державного освітнього стандарту вищої освіти; співвіднесення із загальними ідеями модернізації вітчизняної освіти і реалізацією активних методик навчання.

Метою навчання майбутніх учителів є формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі, що забезпечує необхідну якість навчання в умовах використання в освітній діяльності мережевих сервісів на основі хмарних технологій.

На цьому етапі вирішуються такі завдання, як теоретичне вивчення навчальної інформації в галузі хмарних технологій; знайомство з різними мережевими сервісами на основі хмарних технологій; набуття вмінь і навичок роботи з цими сервісами; цільове

використання знань, умінь і навичок в освітній діяльності; планування і підготовка мережевих сервісів на основі хмарних технологій для їх використання в організації процесу навчання; розроблення методичного забезпечення застосування мережевих сервісів на основі хмарних технологій у межах організації та супроводу освітньої діяльності.

Змістовий компонент [3; 8] формується на основі цільового компонента і враховує вимоги підготовки майбутніх учителів під час навчання у ВНЗ. На змістовому етапі здійснюється добір навчального матеріалу з урахуванням певних принципів і критеріїв. Загальні принципи і критерії добору змісту досить давно розглядаються в педагогіці й дидактиці (Ю. Бабанський, В. Краєвський, В. Ледньов, І. Лернер, М. Скаткін, Б. Лихачов). На основі їх аналізу як критерії добору змісту навчального матеріалу доцільно використовувати такі критерії: відповідність складності змісту та навчальних можливостей студентів; відповідність змісту навчальної інформації виділеному обсягу часу на вивчення певної теми (розділу); відповідність змісту наявної навчально-методичної та матеріально-технічної бази; висока наукова і практична значущість.

Правильне визначення змісту дисципліни дозволяє організувати освітній процес, звертаючи увагу студентів на головні питання дисципліни і практичне застосування знань. Таким чином, у студентів акцентується увага на отримання нових знань і розвиток пізнавальної активності.

Змістовий компонент педагогічної системи формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі спрямований на відбір і структурування змісту навчання відповідно до провідних принципів добору змісту навчання і його подальшого перетворення в зміст навчальної дисципліни. Зміст навчання базується на теоретичних знаннях і практичних навичках у галузі використання мережевих сервісів на основі хмарних технологій. Завдяки введенню цього компоненту до традиційної структури педагогічної системи формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі стає можливим виконання таких завдань:

- засвоєння і систематизація знань майбутніх учителів у галузі сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, зокрема у сфері мережевих сервісів і хмарних технологій;
- навчання вибору мережевих сервісів на основі хмарних технологій з метою їх упровадження в освітній процес;
- оволодіння вміннями роботи з хмарними сервісами;
- навчання розробляти методичне забезпечення організації та супроводу освітньої діяльності на основі хмарних технологій;
- розвиток навичок проектно-дослідницької діяльності із застосуванням мережевих сервісів на основі хмарних технологій у розробленні електронних навчальних матеріалів;
- розвиток професійно значущих особистісних якостей і комунікативних навичок у мережевій взаємодії з використанням мережевих сервісів на основі хмарних технологій у навчально-виховному процесі.

Технологічний компонент педагогічної системи формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій передбачає такий процес підготовки майбутніх учителів до використання хмарних технологій у своїй майбутній професійній діяльності, який сприяє застосуванню мультимедійних та інтерактивних технологій (впровадження навчального відео, інтерактивна інформаційна web-сторінка, розробка відеозанять за технологією chroma key тощо). Упровадження технологічного компоненту сприяє формуванню аналітичних (знаходження оптимальних технологічних методів застосування в педагогічній практиці); прогностичних (передбачення можливих результатів упровадження хмарних технологій

та засобів у викладанні, попереднє оцінювання витрат засобів, праці та часу учасників освітнього процесу) та моделювальних умінь (розроблення власного електронного освітнього проекту та планування технології його використання, інтересів, засобів, досвіду і власних якостей майбутніх учителів).

Наступним компонентом педагогічної системи формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі ми визначили узагальнені об'єкт (той, на кого спрямована підготовка до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі) та суб'єкт (той, хто готує майбутніх учителів до професійної діяльності). Умовне поєднання цих двох компонентів в один пояснюється нерозривним взаємозв'язком, взаємовпливом і взаємодією об'єкта та суб'єкта щодо формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі, які певною мірою відокремлені від іншого компоненту – середовищного – межами окремого ВНЗ. Окрім того, системна організація підготовки майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі в межах нашого експериментального дослідження вимагає обов'язкового, цілеспрямованого впливу не тільки на об'єкт з метою його формування до професійної готовності, а й на суб'єкт – з метою спеціальної підготовки до роботи з хмарними технологіями у навчально-виховному процесі та досягнення мети системи в цілому.

У межах нашого дослідження характеристика середовищного компоненту формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі набуває особливого значення, оскільки саме за допомогою нього передбачається формування професійної готовності майбутніх учителів до застосування хмарних технологій у навчально-виховному процесі у спеціально створеному за допомогою хмарних сервісів інформаційно-навчальному середовищі.

Цей компонент включає комплекс інформаційних освітніх ресурсів, зокрема цифрові освітні ресурси, сукупність технологічних засобів хмарних технологій: комп'ютери, комунікаційні канали, систему сучасних педагогічних технологій, що забезпечують навчання в сучасному інформаційно-освітньому середовищі. Навчання студентів у ньому забезпечить розуміння можливих способів інтеграції хмарних сервісів у процесі навчання та виховання учнівської молоді. Іншими словами, саме середовищний компонент охоплює ту частину педагогічної системи (або віртуального середовища), яка сприяє формуванню професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі, створює умови для організації навчально-виховного процесу підготовки майбутніх учителів та управління цим процесом.

Отже, під педагогічною системою розуміємо впорядковану сукупність взаємопов'язаних і взаємозумовлених цілей навчання, змісту, методів, форм і засобів планування і проведення, контролю, аналізу, коригування навчального процесу, спрямованих на формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі.

Зазначимо, що всі компоненти (цільовий, змістовний, технологічний, об'єкт-суб'єктний, середовищний), що є складовими моделі формування професійної готовності майбутніх учителів до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі в умовах використання в освітній діяльності хмарних технологій, перебувають у взаємозалежності, тобто будь-яка зміна одного з компонентів призводить до зміни інших.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в реалізації теоретично обґрунтованої моделі педагогічної системи формування професійної готовності

майбутнього вчителя до використання хмарних технологій у навчально-виховному процесі.

Література:

1. Беспалько В. П. Основы теории педагогических систем. Проблемы и методы психолого-педагогического обеспечения технических обучающих систем / В. П. Беспалько. – Воронеж : Изд-во Воронежского университета, 1977. – 132 с.
2. Блауберг И. В. Становление и сущность системного подхода / И. В. Блауберг, Э. Г. Юдин. – М. : Наука, 1973. – 273 с.
3. Гужвенко Е. И. Координирующая модель методической системы обучения информатике и информационным технологиям : дисс. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 / Гужвенко Е. И. – М., 2010. – 465 с.
4. Енциклопедії освіти / Академія пед. наук України; голов. ред. В. Г. Кремень. – К. : Юріком Інтер, 2008. – 1040 с.
5. Жерновникова О. А. Дидактичні засади підготовки майбутніх учителів математики до проектування навчальної діяльності старшокласників : дис... д-ра пед. наук : 13.00.09 / Жерновникова Оксана Анатоліївна. – Харків, 2016. – 478 с.
6. Ковалёв А. П. Педагогические системы: оценка текущего состояния и управления / А. П. Ковалёв. – Харьков : Изд-во ХГУ, 1990. – 114 с.
7. Малафіїк І. В. Системний підхід у теорії і практиці навчання / І. В. Малафіїк. – Рівне : Ред.-вид. відділ Рівненського державного гуманітарного університету, 2004. – 437 с.
8. Методы системного педагогического исследования / под ред. Н. В. Кузьминой. – М. : Народное образование, 2002. – 208 с.
9. Новиков А. М. Основания педагогики : пособ. для авторов учеб. и препод. педагогики / А. М. Новиков. – М. : Изд-во ЭГВЕС, 2010. – 208 с. – (Серия «Педагогика»).
10. Педагогика профессионального образования : [учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений] / [Е. П. Белозерцев, А. Д. Гонеев, А. Г. Пашков и др.] ; под ред. В. А. Сластенина. – М. : Издательский центр «Академия», 2004. – 368 с.
11. Симонов В. П. Педагогический менеджмент. 50 НОУ-ХАУ в области управления образовательным процессом / В. П. Симонов. – М. : РПА, 1995. – 226 с.
12. Смыковская Т. К. Сущностные характеристики методической системы учителя информатики и особенности ее становления [Электронный ресурс] / Т. К. Смыковская // Интернет журнал СахГУ «Наука, образование, общество». – Режим доступа : <http://journal.sakhgu.ru/work.php?id=40>.
13. Спириин Л. Ф. Сущность педагогических систем: к теории и методологии вопроса [Электронный ресурс] / Л. Ф. Сириин. – Режим доступа : http://www.yspu.yar.ru/vestnik/novosti_i_poblemy/6_2/.
14. Талызина Н. Ф. Педагогическая психология / Н. Ф. Талызина. – М. : Издательский центр «Академия», 2002. – 297 с.
15. Шевченко В. Г. Облачные технологии как средство формирования ИКТ-компетентности будущих учителей информатики : дисс. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Шевченко Виктория Геннадиевна. – М., 2016. – 263 с.

Хмиль Н. А.

МОДЕЛИРОВАНИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ
 ФОРМИРОВАНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ГОТОВНОСТИ БУДУЩЕГО УЧИТЕЛЯ
 К ИСПОЛЬЗОВАНИЮ ОБЛАЧНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ

В статье теоретически обоснована модель педагогической системы формирования профессиональной готовности будущего учителя к использованию облачных технологий в учебно-воспитательном процессе. Автором выделены пять компонентов педагогической системы: целевой (выделение цели, которая определяет ход деятельности будущих учителей), содержательный (отбор и структурирование содержания обучения), технологический (внедрение мультимедийных и интерактивных технологий), объект-субъектный (преподаватели и студенты) и экологический (виртуальная среда, которая способствует

формированию профессиональной готовности будущих учителей к использованию облачных технологий в учебно-воспитательном процессе).

Ключевые слова: модель, педагогическая система, подготовка, профессиональная готовность, будущий учитель, учебно-воспитательный процесс, облачные технологии.

Khmil N. A.

MODELING OF THE PEDAGOGICAL SYSTEM OF THE DEVELOPMENT
OF PROFESSIONAL READINESS OF FUTURE TEACHERS TO USE CLOUD TECHNOLOGIES
IN THE EDUCATIONAL PROCESS

The model of the pedagogical system of formation of professional readiness of the future teachers to use cloud technologies in the educational process is theoretically grounded in this paper. The author singled out the five components of the educational system: targeted, meaningful, technology, object-subject and environmental. Target component is the singling goal that determines the course of future teachers.

Content component aims at selecting and structuring the learning content in accordance with the leading principles of selection of training content and its subsequent conversion to the content of the discipline. Technological component envisages such process of the preparation of future teachers which promotes the use of multimedia and interactive technologies in the educational process. The object-subjective component determines on whom the preparation to use cloud technologies in the educational process and those who prepare future teachers for future professional activities is directed.

Environmental component encompasses the part of the educational system (or virtual environment), which promotes the development of professional readiness of teachers to use cloud technologies in the educational process, creates conditions for the organization of the educational process, of preparation of future teachers and management of the process.

Key words: model, educational system, training, professional readiness, future teacher, the educational process, the cloud technologies.

УДК 378

Цюприк А. Я.

КРЕАТИВНО-ОСОБИСТІСНИЙ ПІДХІД ДО САМОСТІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

У статті обґрунтовано доцільність використання креативно-особистісного підходу до самостійної діяльності студентів вищих навчальних закладів. Виявлено, що основу професійної особистості фахівця формує система інтегрованих знань, умінь та цінностей. Обґрунтовано важливе місце розвитку творчої самостійності, що виявляється в результатах самостійної діяльності, та показано, що значення творчості в структурі діяльності постійно зростає. Засвідчено, що організація активного формування творчого мислення постає як умова успішної інтеграції за змістом і методами навчання, а найважливішою метою навчального процесу є навчання мислення, перехід до усвідомленого оволодіння і володіння розумовими прийомами й операціями.

Ключові слова: креативно-особистісний підхід, самостійна діяльність студентів, творча самостійність, творче мислення.

Для сучасного суспільства потрібно формувати спеціаліста, який здатен не лише творчо використовувати інформацію, а й самостійно здобувати і застосовувати її у складних і несподіваних ситуаціях, ставити завдання та знаходити шляхи їх вирішення. Належний рівень компетентності майбутнього фахівця забезпечується